

EDUCATION SYSTEM OF MALAYSIA: A COMPARISON WITH TURKEY IN TERMS OF PURPOSE, STRUCTURES AND PROCESSES

MALEZYA EĞİTİM SİSTEMİ: AMAÇ YAPI VE SÜREÇ AÇISINDAN
TÜRKİYE İLE KARŞILAŞTIRILMASI¹²

Mahmut POLATCAN³
Ahmet POLATCAN⁴

Abstract

The aim of this article is to compare the Malaysian Education System with Turkish Education System. For this purpose, firstly, the administrative organization, school organization, the supervision of education, the financial sources of education and the teacher training processes of the Malaysian Education System are handled. In the last chapter of the study, the Malaysian Education System and the Turkish Education System are compared. As a result, the Malaysian and the Turkish educations systems aim to improve the quality of education and national unity. Both of the systems are centralist in structure. Both Malaysia and Turkey are the national education system is administrated by the Ministry of National Education. However, the Higher Education in Malaysia is carried out by the Ministry of Higher Education while in Turkey it is Higher Education Board. Concerning the period of education, the compulsory education in the Turkish Education System is 12 years while in Malaysia it is 11 years. In both systems, centralized national programmes are used. In general, there are a lot of similarities between the systems in terms of school organizations. In both countries, the school steps consists of which elementary, middle, secondary and undergraduate

Keywords: Comparative education, education system, Malaysia

Özet

Bu makalenin amacı, Malezya Eğitim Sistemi ile Türk Eğitim Sistemi'ni karşılaştırmaktır. Bu amaçla, çalışmada ilk olarak Malezya Eğitim Sistemi'nin yönetsel yapılanması, okul örgütlenmesi, eğitim denetimi, eğitimin finansal kaynakları ve eğitimde öğretmen yetiştirme süreçleri ele alınmıştır. Çalışmanın son aşamasında ise Malezya Eğitim Sistemi ile Türk Eğitim Sistemi karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak Malezya ve Türk Eğitim Sistemleri, amaç bakımından ulusal bütünlüğü ve eğitimde kaliteyi arttırmayı hedeflemektedir. Her iki eğitim sisteminde merkezîyetçi bir yapı söz konusudur. Hem Malezya hem de Türkiye eğitim sistemleri millî olup Millî Eğitim Bakanlıkları tarafından yönetilmektedir. Ancak Malezya'da yükseköğretimin yönetimi Yükseköğretim Bakanlığı tarafından yürütülürken Türkiye'de ise yükseköğretim, özerk bir kuruluş olan Yükseköğretim Kurulu tarafından idare edilmektedir. Süreç açısından ise Türk Eğitim Sistemi'nde zorunlu eğitim 12 yıl iken, Malezya'da 11 yıldır. Her iki eğitim sisteminde merkezi ulusal eğitim programı uygulanmaktadır. Her iki ülkenin okul basamakları ilkökul, ortaokul, ortaöğretim ve yükseköğretim aşamalarından oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Karşılaştırmalı eğitim, eğitim sistemi, Malezya

¹ Bu çalışma, 11-13 Eylül 2014 tarihlerinde EYUDER tarafından Konya'da düzenlenen V. Eğitim Yönetimi Forumu'nda sunulmuş olan "Türkiye ve Malezya eğitim sistemlerinin yönetsel açıdan karşılaştırılması" adlı sözlü bildirin genişletilmiş şeklidir.

² Bu çalışmaya katkılarından dolayı Sayın Prof. Dr. Ali BALCI'ya teşekkür ederim.

³Araştırma Görevlisi, Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, mahmutpolatcan78@gmail.com

⁴Yüksek lisans öğrencisi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, apolatcan@hotmail.com

Giriş

Yirmi birinci yüzyılda dünya ülkeleri, bilim ve teknolojiye meydana gelen gelişmelere bağlı olarak eğitim sistemlerini sürekli olarak yenilmektedir. Bilgi çağı olarak adlandırılan bu dönemde bireylerin nitelikleri, bilim ve teknolojiye bağlı olarak geliştirilmesi gerekmektedir (Erginer, 2006). 2000'li yıllardan itibaren teknolojik gelişmeleri eğitimde yaygın olarak kullanmaya başlayan ülkelere biri de Malezya'dır. Smart okullar, eğitim televizyonu, teknoloji sınıfları bu uygulamalardan bazılarıdır.

Bir ülkenin eğitim sistemini incelemek, o ülkenin ne düzeyde geliştiği konusunda araştırmacıya ön bilgi sağlayabilir. Bu bakımdan eğitim sistemlerinin amacı, ülke yurttaşlarını milli bilinç doğrultusunda eğiterek yurttaşları çağdaş uygarlık seviyesine ulaştırmak olduğu söylenebilir. Bu bağlamda mevcut çalışmada Güneydoğu Asya'nın gelişmiş ülkelerinden biri olan Malezya'nın Eğitim Sistemi incelenmiştir. Çalışmanın ilk bölümünde Malezya eğitim sistemi, yönetsel yapılanması, okul sistemi yapılanması ve yönetim süreçleri incelenmiştir. Son bölümde ise Türkiye Eğitim Sistemi ile İngiltere Eğitim Sisteminin amaç, yapı ve süreç boyutlarıyla karşılaştırmalı değerlendirmesi yapılmıştır.

Eğitim Sisteminin Yasal Dayanakları

Malezya eğitim sisteminin yasal dayanakları 1960 yılında hazırlanan Rahman ve Talip raporlarıdır. Eğitim sistemi ilgili ilk yasal metin ise 1961 Eğitim Yasasıdır. Bu yasa eğitim sisteminin felsefesinin oluşumu ve gelişiminde önemli rol oynamıştır. Günümüz eğitim sisteminin oluşması ise 1980'li yıllardan itibaren başlayan reformlara dayanmaktadır. 1996 Eğitim Yasası, Malezya Eğitim Sisteminin nihai şeklini oluşturmuştur (Zakaria, 2000:117). 1996 Eğitim Yasasına paralel olarak merkezi hükümet tarafından 1996-2000, 2001-2010, 2011-2020 ve 2013-2025 eğitim gelişim planları hazırlanmıştır (moe.gov.my). Eğitim gelişim planlarının hazırlanmasındaki amaç, ülkenin bilim ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak eğitim sistemini sürekli bir biçimde güncellemek olduğu söylenebilir.

Eğitim Sisteminin Amaç ve İlkeleri

Eğitim ortak dilin kullanılmasında, kültürel gelişimde, farklı etnik gruplar arasında kader birliğinde, ulusal bütünleşmenin güçlendirilmesinde, sosyal eşitlik ve ekonomik gelişimde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Malezya'da eğitimin gelişimi ve eğitim alanındaki reformları, ulusal gelişimin temeli olan eğitim sisteminin benimsenmesi ile eşleştirilmektedir. Sosyal, siyasal, ekonomik ve politik olarak gelişen ülkelerde, eğitimdeki gelişimin özü, ülkenin gelişiminde eğitim sisteminin geliştirilmesiyle olmaktadır (Ahmad, 1998: 462).

Eğitim, aynı zamanda ülkelerin ulusal ve ekonomik gelişiminde önemli rol oynar. Bugünün küresel ekonomisinde ulusların başarısı, temelde ülke insanların bilgi beceri ve yeterliliklerine bağlı olduğu ifade edilmektedir. Eğitim aynı zamanda ulusal bütünlüğün inşasında önemli bir faktördür. Her örgütte olduğu gibi ülkeler de gelecekte ulaşmak istedikleri hedefler için stratejik planlar yapmaktadır. Malezya Eğitim Bakanlığı, eğitim sisteminin geliştirmek amacıyla, hazırlanmış olduğu 2025 ulusal eğitim planında; eğitim sisteminin mevcut sorunlarını anlama, öğrenciler için açık bir vizyon oluşturma ve Bakanlığın kapsamlı dönüşümünü gerçekleştirme gibi yenilikçi hedefleri bulunmaktadır (moe.gov.my).

Malezya'nın eğitim vizyonu, eğitim sisteminin uygulamalarını ve sorunlarını anlamaya, başarıyı engelleyen sorunları çözmeye, sistemin etkililiğini maksimize etmeye,

öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamaya, öğrenciler arasındaki birliği desteklemeye, eğitimde kalite standartlarını yükseltmeye odaklanmaktadır. 1991'de, Malezya Hükümetinin açıkladığı 2025 vizyonunda, Malezya'nın sanayileşmesi ve ekonomik gelişimi, ulusal birliği, sosyal uyumu, sosyal adaleti, siyasi istikrarı, kaliteli yaşamı, sosyal ve inançsal değerleri ve ulusal güveni başarması hedeflemektedir. Hükümetin 2025 yılına kadar ulaşmayı hedeflediği gelişme stratejileri şunlardır (Mohamad, 1991: 2-4):

- Ortak kader duygusu ile birleşik bir Malezya ulusu oluşturma,
- Psikolojik olarak, özgür, güvenli ve gelişmiş Malezya toplumu oluşturma,
- Demokratik bir toplumun desteklenmesi,
- Ahlaki toplumun kurulması,
- Liberal ve hoşgörülü bir toplum oluşturma,
- Bilimsel ve ilerici toplum oluşturma,
- Tamamen insancıl bir toplum kurma,
- Ekonomik açıdan adil bir toplum oluşturma.

Görüldüğü üzere Malezya'nın eğitim felsefesi, bireylerin zeki, ruhsal olarak sağlıklı, heyecanlı ve fiziksel olarak dengeli olabilmeleri için bireylerin potansiyellerini geliştirmeyi amaçlamaktadır (Ad ve Er, 2011). Bu felsefe aynı zamanda, Malezya halkının ruhsal, duygusal ve fiziksel olarak dengeli, bilgili, yetenekli olmasını hedeflemektedir (Chan, 2002:16).

Eğitim Sisteminin Yapılanması

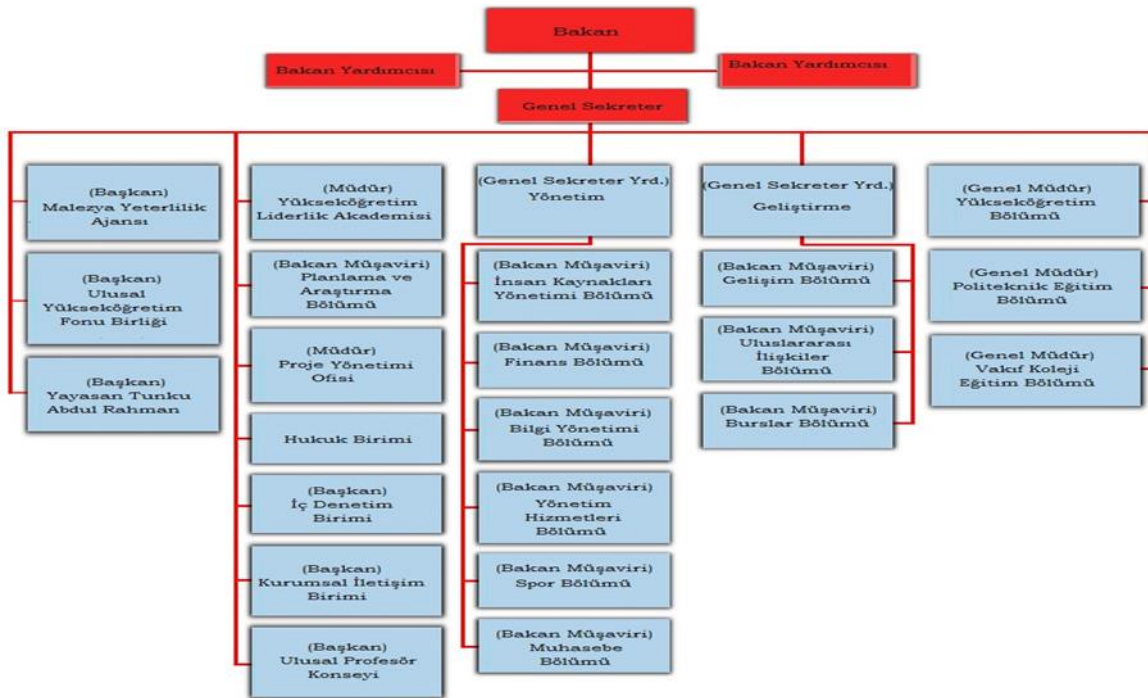
Bu bölümde Malezya Eğitim Sisteminin yönetsel yapılanması ve okul sisteminin basamakları ele alınmıştır.

Ulusal yönetsel yapılanma. Malezya Eğitim Sistemi, okul öncesinden üniversiteye kadar uzanır. Okul öncesi ile ortaöğretimi kapsayan eğitim dönemi, Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Üniversite ve lisansüstü eğitim ise Yükseköğretim Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Malezya hükümeti, toplumun beklentileri ve 21. yy uluslararası eğitim standartlarına göre, çocukları daha iyi yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bu amaçla Eğitim Bakanlığı, eğitim uzmanları, müdürler, öğretmenler, veliler ve üniversite gibi kaynaklar eğitim sisteminin gelişimine katkıda bulunmaktadır (Zakaria, 2000:125). Malezya Eğitim Bakanlığının merkezi teşkilat yapılanması şekil 1'de gösterilmiştir.

dönüt sağlamanın yanı sıra, eyalet düzeyinde plan ve projeler hazırlamaktadır. Ayrıca bu bölümler ulusal eğitim programları uygulamalarını izleyip eşgüdümlemektedir (unesco.org).

Bölge düzeyinde eğitim yönetimi ve denetiminin daha etkili şekilde yürütülebilmesi için Perlis, Meleka bölgelerinin dışında bütün bölgelerde Bölge Eğitim Ofisleri kurulmuştur. Bölge Eğitim Ofisleri, okullar ile eyalet eğitim bölümü arasında etkili bağlantı kurma hizmeti görmektedir (moe.gov.my).

Yükseköğretimde yönetsel yapılanma. Malezya'da Yükseköğretim farklı bir Bakanlık tarafından yönetilmektedir. Yükseköğretim Bakanlığı örgütsel yapılanması, Ulusal Eğitim Bakanlığı ile benzerlikler göstermektedir. Yükseköğretim Bakanlığı örgütsel yapılanması şekil 2'de gösterilmiştir.

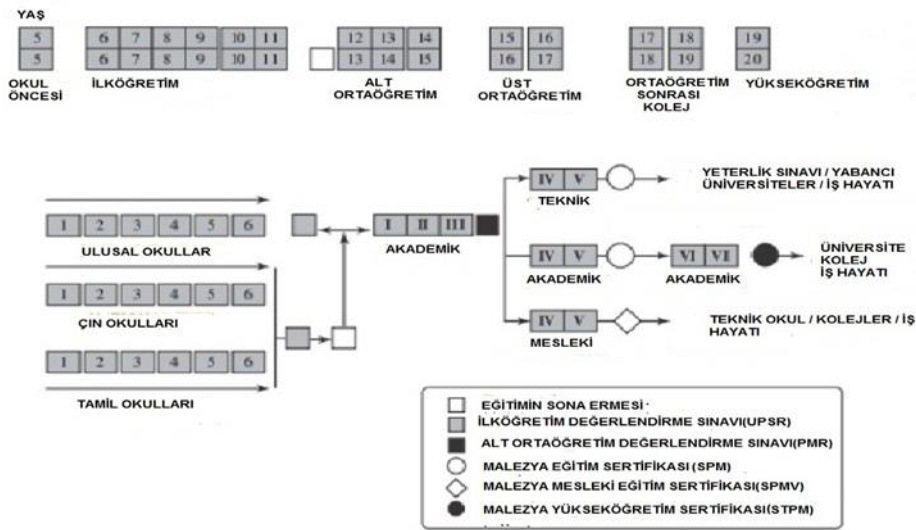
Şekil 2: Yükseköğretim Bakanlığı örgütsel şeması,

Kaynak: Ministry of Higher Education (www.mohe.gov.my)

Malezya Yükseköğretim Bakanlığı, 2020 yılına kadar lisans ve lisansüstü eğitim kurumlarını etkili ve yenilikçi bir ortam haline getirmek, öğrenme ve öğretme kalitesini yükseltmek, araştırma ve geliştirme olanaklarını arttırmak, uluslararasılaşmayı yaygınlaştırmak, yaşam boyu öğrenmeye teşvik etmek gibi birçok hedefi bulunmaktadır (Wan-Hamdan, Hamid ve Mohd-Radzuan, 2011:181). Yükseköğretimin diğer bir amacı da, ülkenin ve diğer ulusların ihtiyaçlarına uygun karakterli bireyler yetiştirmek ve üniversiteleri mükemmeliyetçi merkezler haline getirmektir (Kamogawa, 2003). Şekil 2'de de görüldüğü üzere Malezya Yükseköğretim Bakanlığı merkez örgütlenmesi bu amaçlar doğrultusunda oluşturulmuştur.

Okul Sisteminin Örgütlenmesi

Malezya'da okul öncesi eğitimden üniversiteye kadar olan eğitim dönemi, federal hükümetin Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Üniversite ve lisansüstü eğitim ise yükseköğretim bakanlığı tarafından idare edilmektedir. 1960-1990 yılları arasında Malezya'da her çocuğa, zorunlu 9 yıl eğitim verilmekte iken 1990 yılından itibaren bu süre 11 yıla çıkarılmıştır. Ülkenin formal eğitim sistemi; okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, ortaöğretim sonrası eğitim ve yükseköğretim olmak üzere beş düzeyden oluşur (Lee, 2010: 88). Okul örgütlenmesi şeması şekil 3'te gösterilmiştir.

Şekil 3: Okul Örgütlenmesi şeması

Kaynak: Unesco.org

Okul öncesi eğitim. Malezya'da erken çocuk bakımı ve okul öncesi eğitim 0-6 yaş dönemini kapsamaktadır. Çocuk bakım merkezleri veya kreşlerdeki 0-4 yaş grubundaki çocukların eğitimi, Aile ve Toplum Bakanlığı ile Kadın Bakanlığı tarafından koordine edilmektedir. 4-6 yaş aralığını kapsayan okul öncesi eğitim, gönüllü ve özel kuruluşlar tarafından sağlansa da bu kurumlar Eğitim Bakanlığına karşı yükümlüdür (moe.gov.my; unesco.org).

İlköğretim. Malezya'da çocuklar ilköğretime altı yaşında başlar ve altı yıllık eğitim-öğretim dönemi geçirmektedir. Malezya çok uluslu federatif bir yapıya sahip olan bir ülke olmasından dolayı, ilköğretimde Malay, Çin, Tamil etnik unsurları için kendi dillerinde eğitim olanakları sağlanmaktadır (Kenayathulla, 2014: 2). Eğitim yönetim ve denetimi devlet tarafından sağlanan üç çeşit ilköğretim okulu vardır. Malayca ağırlıklı eğitim veren Ulusal okulların dışında, Çince ve Tamilce ağırlıklı eğitim veren Ulusal-tip okullar da bulunmaktadır. Öğrenciler ilköğretime bitirdikten sonra İlköğretim Değerlendirme Sınavı'na (UPSR) girmektedir (moe.gov.my; unesco.org).

Ortaöğretim. Okul örgütlenmesinin ortaöğretim kısmı, 12-17 yaş aralığındaki öğrenciler için iki döneme ayrılmıştır ve beş yıllık zaman dilimini kapsamaktadır. Birinci dönem üç yıllık eğitim dönemini kapsamaktadır. Üç yıllık ortaöğretimin ilk kısmını tamamlayan öğrenci, Ortaöğretim Değerlendirme Sınavına (PMR) girmektedir. Bu sınavdan başarılı olan öğrenci başarı sertifikasını alarak ortaöğretimin ikinci kısmına başvuru hakkını elde etmektedir. Ortaöğretimin ikinci kısmı akademik, teknik, mesleki ve dini eğitim veren (İslami) okulların bulunduğu, alan ağırlıklı iki yıllık eğitim süresini kapsamaktadır (moe.gov.my; unesco.org).

Yükseköğretim. Yükseköğretim kurumları, teknik okullar, kamu ve özel üniversitelerinden oluşmaktadır. Geniş yelpazeli programlara sahip olan yükseköğretim kurumlarında eğitim düzeylerine göre öğrencilere diploma veya sertifikalar verilmektedir. Mesleki okullarda eğitim-öğretim süresi iki yıldır. Bazı lisans derece programları (tıp ve diş hekimliği beş yıl) dışındaki alanlarda eğitim süresi üç ile dört yıl arasında değişmektedir. Lisansüstü eğitim süresi yüksek lisansta iki yıl, doktora ise minimum üç yıllık dönem kapsamaktadır. Eğitim-öğretim yılı ocak ayının başından itibaren kasım ayının sonuna kadar sürmektedir (mohe.gov.my; Unesco.org).

Özel eğitim. Malezya Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Bölümü, özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilere, eğitim hizmetlerini sunmakla sorumludur. Malezya Hükümeti, 2006-2010 gelişim planında; özel eğitim okullarını artırma, özel eğitim ile örgün eğitimi bütünleştirme, ulusal eğitim programına alternatif özel eğitim programı oluşturma, mesleki eğitimde engelli öğrencilerin sayısını artırma gibi hedefler belirlemiştir. Özel eğitim hizmetleri, okul çağındaki, işitme, görme ve konuşma bozuklukları olan çocukları kapsamaktadır. Özel eğitim basamakları ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde özel eğitim okullarında verilmektedir (Talib, 2011).

Eğitim Sisteminin Süreç Boyutu

Malezya Ulusal Eğitim Bakanlığı'nda karar verme, kurullar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Bu kurullar bölgeler arası kararları almaktadır. Bakanın başkanlığında oluşturulan Eğitim Planlama Kurulu, federal seviyede en yüksek karar verme organıdır. Alt bölümlerdeki politik sorunlar hakkında karar verilmeden önce hükümetin görüşü alınmaktadır. Ancak eğitimde nihai karar verme organı parlamentodur. Eğitim Planlama ve Araştırma Bölümü sekretarya olarak görev yapmaktadır. Malezya'da eğitim yönetimi, federal, eyalet bölge ve okullar şeklinde dört farklı hiyerarşik düzeyde organize edilen merkezi bir sistemdir. Bakanlıkta, eğitim politikaları, projeler, programlar ve faaliyetlere dönüştürülür ve formüle edilmektedir. Program tasarımı, ulusal kamu sınavları bu düzeyde belirlenmektedir. Bakan, planlama, karar verme işlevinin dışında, eğitim plan ve politikalarını gerçekleştirme, geliştirme ve koordine etmeden sorumludur (moe.gov.my).

Malezya'da Eğitim Bakanlığı, eğitim ile ilgili tüm politikalarda karar verme merciidir. Eğitim programlarının planlanması, geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi ülkede dört düzeyde gerçekleştirilmektedir (Galim, 1997);

1. Federal düzeyde, Bakanlık eğitim plan ve politikalarını, programlarını uygulama ve karar almadan sorumludur.
2. Eyalet düzeyinde, personel ve okul yönetimi ile ilgili koordinasyon, eğitim programlarının denetimi ve uygulanmasından Eyalet Eğitim Bölümleri sorumludur.

3. Bölge düzeyinde, Eyalet Eğitim Bölümü ile okullar arasında bağlantıyı sağlayan Bölge Eğitim Ofisleri bulunmaktadır.
4. Okul düzeyi; okul müdürü, müdür yardımcıları, kıdemli öğretmenler, öğretmen ve idari hizmet personelinin oluşmaktadır. Okul müdürleri okul içerisinde kurallar, düzenlemeler, iş tanımları ve denetim işlevi görmektedir.

1983, 1996 ve 1999 eğitim programlarında eğitimde teknoloji kullanımı yaygınlaştırılarak eğitimin niteliği iyileştirilmeye çalışılmıştır. Eğitim programındaki düzenlemeler, içerik ve sonuç odaklı yaklaşımlarla birleştirilmiştir. Eğitim programı tasarımında yeni konuların tanıtımı, süreç odaklı ve öğrenci merkezli öğrenme gibi eğitimsel değişiklikler ön planda tutulmuştur. Malezya ulusal eğitim programı, eğitimde olumlu davranış, beceri ve bilgi birleştirilerek düzenlenmiştir (unesco.org).

Malezya'da çoğu çocuk 4-6 yaş aralığında gerek kamu gerekse özel sektörde okul öncesi eğitime başlamaktadır. Okul öncesi eğitim zorunlu değildir. Ulusal Okul Öncesi Eğitim Programı (NPC) çocuklara ulusal eğitim ilkelerini, bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor becerileri kazandırmayı hedeflemektedir. Okul öncesi eğitim programları esnek olmakla birlikte çocuklara dil ve iletişim, bilişsel, ahlaki, sosyal ve duygusal, fiziksel, yaratıcılık ve estetik gibi becerileri kazandırmayı amaçlamaktadır. Okul öncesi eğitimde öğretmenler; yurttaşlık eğitimi, İslami eğitim, ahlaki eğitim, İngiliz ve Malay dili konularını tematik ve oyun yaklaşımı yöntemlerini kullanarak vermektedir (moe.gov.my).

Okul öncesi eğitimden sonra Malezyalı çocuklar altı yıllık dönemi kapsayan ilköğretim eğitimine devam etmektedir. Malezya'nın federatif siyasal yapısının sonucu olarak ilköğretimde açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Çok uluslu yapıdan dolayı ilköğretim ulusal ve Ulusal tip (Çin ve Tamil) okulları olarak iki kategoriye ayrılmaktadır. İlköğretimde bütün okullarda Malayca ve İngilizce zorunludur. Ulusal tip (Çin ve Tamil) okullarda ana dilde eğitim yapılmaktadır. Bütünleşik İlköğretim Programı (NPIC), 1983 yılında bütün okullarda uygulanmaktadır. Bütünleşik ilköğretim programının amacı, fiziksel, ruhsal ve bilişsel olarak dengeli bireyler yetiştirmektir. Ayrıca, bu program çocuklara kişisel gelişmeyi, iletişim becerileri edindirmeyi ve çevreyi koruma bilinci aşılmasını vurgulamaktadır. İlköğretim Programı üç yıllık iki dönemden oluşmaktadır. İlk dönemde çocuklara okuma, yazma ve aritmetik becerileri kazandırılması hedeflenmektedir. Üç yıllık ikinci dönemde temel bilimler (matematik, fen ve sosyal bilimler) konularında eğitim verilmektedir. İlköğretimi başarıyla tamamlayan tüm öğrencilere akademik performanslarını ölçmek amacıyla ilköğretim Değerlendirme Sınavı (UPSR) uygulanmaktadır. UPSR sınavı sonuçlarına göre, öğrenci ortaöğretim okullarını seçmektedir (moe.gov.my).

Malezya Ulusal Eğitim Bakanlığı, ilköğretim öğretme ve öğrenme süreçlerinde bilgisayar teknolojilerini kullanmayı teşvik etmektedir. Eğitim TV, okuldan uzak eğitime erişemeyen çocukların eğitimi için kurulmuştur. Eğitim sisteminde akıllı okul projesi Malezya'da dikkat çeken önemli bir özelliktir. Ülke boyunca 88 akıllı okulda öğrenciler teknolojik materyalleri simülasyon yöntemiyle öğrenme olanağı bulmaktadır (Zin, 2003: 40). Bu okulların kurulmasındaki amaç ise, bireylerin yaşam boyu öğrenme, öz-öğrenme, öz-başarı gibi becerileri kazanmalarını sağlamaktır (Halawany ve Huwail, 2008: 123).

Malezya'da ortaöğretim 12-17 yaş dönemini kapsar. Ortaöğretim alt ve üst olmak üzere iki dönemi kapsamaktadır. Alt ortaöğretim döneminde üç yıllık eğitimi başarıyla tamamlayan öğrenci Alt Ortaöğretim Değerlendirme Sınavına (PMR) girerek, başarı

durumuna göre, akademik, mesleki ve teknik ağırlıklı programa dayalı iki yıllık eğitim-öğretim dönemini kapsayan üst ortaöğretime geçiş yapabilmektedir. Eğitim programı, okul türüne göre; teknik, mesleki, dini ve sanat ağırlıklıdır (Unesco.org). Üst ortaöğretim dönemini başarıyla tamamlayan öğrenci, isteğe bağlı olarak akademik eğitimini sürdürmek için Ortaöğretim Değerlendirme Sınavına (SPM) girebilmektedir. Eğer öğrenci bu sınavlarında başarılı olursa, üniversite öncesi, kolej ve teknik okullara gidebilmektedir. Üst ortaöğretim bitiminde öğrenci başarı sertifikasını aldıktan sonra, üniversite eğitimine devam edebilmekte veya iş hayatına atılabilmektedir (moe.gov.my).

Malezya'da mesleki alanlara ve özel sektöre işgücü istihdamı ve nitelikli insan kaynakları sağlamak amacıyla ortaöğretim ve üniversite dönemi arasında iki yıl eğitim veren ön lisans (Tertiary) okulları kurulmuştur. Ön lisans eğitimi, ülkenin ihtiyaç duyduğu, bilgili, yetenekli bireylerin yanı sıra, ulusal gelişime katkıda bulunan yenilikçi ve yaratıcı öğrencileri yetiştirmeyi hedeflemektedir. Yükseköğretime alternatif olarak kurulan özel kolejler, yaşam boyu öğrenme, yerel işgücü ihtiyaçlarını sağlamak için kurulmuştur. Özel kolejler, iş odaklı öğrenmeye dayalı kurslar vermektedir (Komagawa, 2003).

Malezya'nın yükseköğretim sistemi, yükseköğretim bakanlığı tarafından yönetilir. Yükseköğretim Bakanlığı hem kamu hem de özel yükseköğretim kurumlarının gelişiminden sorumludur. Yükseköğretim Bakanlığı bakan, bakan yardımcıları, genel sekreter ve genel sekretere bağlı yönetim, kalkınma birimleri ile üniversite, teknik okul ve vakıf kolejlerinin genel müdürlüklerinin bulunduğu örgütsel hiyerarşiye sahiptir. Teknik okul ve halk kolejlerinin etkili eğitim ve kariyer geliştirme programları, sürekli kalite güvencesi aracılığıyla ülkenin insanların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuşlardır (Kanji, Tambi ve Wallace, 1999:359). Merkez teşkilatta yönetim bölümü, bilgi teknolojileri bölümü, insan kaynakları yönetimi bölümü, insan gelişimi ve eğitimi bölümü ve finans bölümünden oluşmaktadır. Kalkınma veya gelişim bölümü, uluslararası ilişkiler, planlama, araştırma ve burs bölümlerinden oluşur. Planlama bölümü, kamu yükseköğretim kurumları, teknik okullar ve toplum kolejlerinin gelişim planlarını hazırlamaktadır (moe.gov.my).

Yükseköğretim Bakanlığı, eğitim programı bütün disiplinlerde iletişim ve girişimcilik yönü gelişmiş bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Örneğin; mühendislik, tıp, kimya gibi alanlarda eğitim gören öğrencilerin sosyal bilimler ve edebiyat alanında; aynı şekilde beşeri bilimler alanında eğitim gören öğrencilerin de bilgi ve iletişim teknolojileri alanında bilgi sahibi olmaları istenmektedir. Yükseköğretim programında disiplinler arası yaklaşımlar; yenilikçilik, yaratıcılık, liderlik gibi becerileri kazandırmaktadır (mohe.gov.my).

Eğitim denetimi. Okul Denetimi Birimi (EMSI), öğrenme ve öğretme niteliğini geliştirme ve eğitim programının uygulanmasında sorumlu Eğitim Bakanlığı bölümüdür. Okullarda eğitim denetimi, okul yönetimi ve iki farklı denetmen tarafından gerçekleştirilmektedir. Eyalet düzeyinde Eyalet Eğitim Birimi, okul denetimi ve eğitim programı uygulanmalarını izleme ve değerlendirmenin her aşamasında sürekli denetim yapmaktadır. Okul denetmenleri; okullarda yönetim tarzı, okul iklimi, okulda disiplin, ders kitaplarının ödenekleri denetlenmektedir. Ayrıca denetçi, öğrenci davranışları, öğretmen değerlendirmesi ve öğrenme süreçlerini incelemektedir. Değerlendirme sonrasında okul denetmenleri okul müdürü ve öğretmenlere rehberlik ederek, okulla ilgili denetim raporlarını Eyalet Eğitim Müdürlüğüne sunmaktadır. Bu denetim birimleri dışında okullarda örgütsel ve eğitimsel gelişim, insan kaynakları

gelişimi ve yönetim gelişimi gibi dört birimden oluşan Eğitimde Kalite Standartlarını Geliştirme Birimi (EQSI) bulunmaktadır. Bu birim okulların niteliğini geliştirmek amacıyla Eğitim Bakanlığı Okul Denetim Birimi (EMSI) ile ortak çalışmalar yürütmektedir (Maimunah, 2005).

Eğitim finansmanı. Eğitim sistemlerinde eğitim-öğretim faaliyetlerinin etkililiği, sunulan finansal kaynakların oranı ile doğru orantılıdır. Malezya federal hükümeti, bağımsızlığından itibaren eğitim yatırımlarını arttırarak sürdürmüştür (Lee, 2010: 89). Malezya, 1980'li yılların başlarına kadar ilk ve ortaöğretim eğitim harcamalarına, Güneydoğu Asya ülkeleri arasında gayri safi milli hâsılada en yüksek payı ayıran ülke olmuştur. Malezya 2011 eğitim harcamaları, milli gelirin %3,8'ni ayırmıştır. (moe.gov.my).

Ülkenin ilk ve orta dereceli devlet okullarında eğitim ücretsizdir. Devlet üniversitelerinde okuyan öğrencilerin öğrenim ücreti devlet tarafından karşılanmaktadır. Özel üniversitelerde okuyan öğrenciler eğitim-öğretim ücretlerini kendileri karşılamaktadır. Öğrencilerin yükseköğretimde eğitim-öğretimlerini sürdürmeleri için mali yardım veya burs sağlayan birçok kurum bulunmaktadır. Hükümet mali yardımların ana sağlayıcısı olmasının yanında, Yükseköğretim Bakanlığı Burslar Bölümü (PTN), Kamu Hizmetleri Bakanlığı (JPA) Sponsorluk Programı, çeşitli devlet kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları öğrencilerin eğitimine burs sağlamaktadır (Cheah ve Merican, 2012:1716).

Yaşamboyu öğrenme. Yaşamboyu öğrenme, farklı düzeylerde yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Açık ve uzaktan öğrenme, üst ortaöğretim kurumları ve kamu üniversiteleri farklı şekillerde formal ve informal eğitim desteği vermektedir. Yüksek orandaki aktif nüfusuyla (15-64 yaş) Malezya, daha fazla istihdam olanaklarını ve eğitim fırsatlarını vatandaşlarına sunmaktadır. Malezya Hükümeti, 2020 vizyonunda, insan sermayesini ekonomik stratejiler doğrultusunda yetiştirmeyi hedeflemektedir (moe.gov.my).

Öğretmen yetiştirme. Malezya hükümetinin 1996 Eğitim Yasası kapsamında oluşturulan öğretmen yetiştirme felsefesinde, öğretmenlik mesleğinin statüsünü geliştirmeyi, mesleki anlamda gelişmiş öğretmenleri hizmete almayı, öğretmenlik mesleğini güçlendirmeyi ve öğretmenlik eğitimini desteklemeyi amaçlamaktadır. Ülkede öğretmenlik eğitimi süresi iki ile üç yıl arasında değişmektedir. Bu eğitim, özel kolejlerde ve kamu üniversitelerinin eğitim fakültelerinde verilmektedir (Lee, 1999: 43). Öğretmenler eğitim programında yer alan tarih, fen, matematik, din (İslam), İngilizce ve Malayca gibi derslerde başarılı olmak zorundadır. Üniversite eğitimini başarıyla tamamlayan öğretmen adayları öğretmenlik sertifikası (özel kolej) veya diploma (fakülte) almaktadır. Aday ve kadrolu öğretmenlerin uzmanlaşması için enstitüler ve üniversiteler aracılığıyla yüksek lisans ve doktora eğitimi sağlanmaktadır. İlkokul öğretmenlerine uzaktan eğitim yoluyla özel kurslar tarafından uzmanlık eğitimi verilmektedir (unesco.org).

Ulusal Eğitim Bakanlığı, öğretmenlik eğitimi programında, nitelikli ve kaliteli öğretmenleri istihdam etmeyi amaçlamaktadır. Öğretmenlik eğitimi programında öğretmenlere mesleki yeterlik, rehberlik ve danışmanlık, okul-odaklı öğretim, duygusal zekâ yeterlilikleri, bilgi teknolojilerini kullanma ve işbirlikçi öğrenme gibi konularda pedagojik formasyon içerikli eğitimin verilmesi hedeflenmektedir (moe.gov.my).

Malezya ve Türk Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması

Türk Eğitim Sistemi ile Malezya Eğitim Sistemlerinin amaç, yapı, süreç açısından karşılaştırılması tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Malezya ve Türk Eğitim Sistemlerinin karşılaştırılması

	Türkiye	Malezya
Amaç	<ul style="list-style-type: none">*Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak.*Avrupa Birliği politikalarına uyum sağlamak.*Öğrenciyi toplumsal yaşama hazırlamak.	<ul style="list-style-type: none">*Eğitimle ilgili gelişim ve kalite standartlarını yükseltmek.*Ulusal bütünlüğü sağlamak.*Ruhsal bedensel ve davranışsal olarak dengeli toplum oluşturmak.
Yapı	<p>*Eğitim sisteminde merkeziyetçi bir yapı söz konusudur. Eğitimden sorumlu bakanlık Milli Eğitim Bakanlığı'dır. Taşrada il ve ilçe eğitim müdürlükleri eğitim hizmetlerinin sürdürülmesini sağlamaktadır.</p>	<p>*Eğitimde yönetsel yapılanma ilköğretim ve ortaöğretimin bağlı bulunduğu Ulusal Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilir. Üniversite ve ön lisans eğitim kurumları Yükseköğretim Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Malezya Federatif bir yapıya sahip olmasından dolayı eyaletlerde Eyalet Eğitim Birimleri ve Bölge Eğitim Bölümleri taşrada eğitim hizmetlerini eşgüdüler.</p>
Süreç	<ul style="list-style-type: none">*Okul yapılanması 4+4+4 şeklinde ilköğretim, ortaokul ve lise den oluşan zorunlu 12 yıllık eğitim söz konusudur.*Merkezi, milli program uygulanır.*180 iş günü eğitim-öğretim yapılır*Öğretmenler kadroludur.*Öğretmen yetiştirme Eğitim Fakülteleri, Meslekî Eğitim Fakülteleri ve Teknik Eğitim Fakülteleri tarafından sağlanmaktadır. İhtiyaçlara göre MEB, öğretmenlik sertifikası alan diğer Fakülte mezunlarını da öğretmen olarak atamaktadır.*4 yıl ilköğretim ve 4 yıl ortaokul bitirildikten sonra merkezi sınav yapılmaktadır.*12 yıllık zorunlu eğitimin sonunda merkezi sınava girilir ve alınan puana göre üniversiteye yerleşilir.	<ul style="list-style-type: none">*Okul yapılanması 6+2+3 şeklinde ilköğretim, ortaöğretimden oluşan zorunlu 11 yıllık eğitim söz konusudur.*İlköğretimden sonra ulusal program uygulanır.*190 iş günü eğitim-öğretim yapılır.*Öğretmenler kadrolu olarak çalışırlar.*Malezya'da öğretmen eğitimi genellikle 3 yıllık bir lisans eğitimi ve 2 yıllık Özel Kolejlere yetiştirilir. Eğitim sonrası öğretmenler yoğun hizmet içi eğitimlere tabi tutulur. Öğretmenler lisansüstü eğitime teşvik edilir.*İlköğretim ve iki kademelili ortaöğretimin bitiş dönemi sonlarında ulusal sınavlar yapılmaktadır. Zorunlu eğitim sonunda, Ortaöğretim Sertifikası sınavı yapılır. Sınav konuları, temel dersler ve meslekî yeterlilikleri ölçen derslerden oluşmaktadır.*11 yıllık zorunlu eğitimin sonunda öğrenci eğitimini ister üniversitede devam ettirir isterse iş hayatına atılır.

Tablo 1'e göre, Malezya ve Türk Eğitim Sistemleri amaç bakımından ulusal bütünlük ve eğitimde kaliteyi arttırmayı hedeflemektedir. Her iki eğitim sisteminde merkeziyetçi bir yapı söz konusudur. Hem Malezya hem de Türkiye'de eğitim, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Ancak Malezya'da yükseköğretimin yönetimi Yükseköğretim Bakanlığı tarafından yönetilirken, Türkiye'de özerk bir kuruluş olan

Yükseköğretim Kurulu tarafından idare edilmektedir. Ayrıca süreç açısından Türk Eğitim Sistemi'nde zorunlu eğitim 12 yıl iken, Malezya'da ise zorunlu eğitim 11 yıldır. Her iki eğitim sisteminde merkezi ulusal program uygulanmaktadır. Malezya'da eğitim iş günü 190 gün iken Türkiye'de ise 180 gündür. Her iki eğitim sisteminde öğretmenler kadrolu olarak çalışmaktadır.

Sonuç

Küreselleşmenin önem kazandığı 21. yüzyılda yükselen ekonomisiyle Malezya, İslam ülkeleri arasında önemli bir konuma gelmiştir. Yüzyıllar boyunca emperyalist devletlerin egemenliği altında varlığını sürdüren çok uluslu ülkenin bağımsızlığından bu yana yaklaşık 70 yılda bu kadar gelişim ivmesi kazanması dikkat çekicidir. Malezya'nın yüzyılın gereklerine uygun sürdürülebilir ekonomik kalkınmayı, küresel rekabete ayak uydurmayı, eğitim yoluyla insan kaynaklarından maksimum düzeyde yararlanmayı amaçladığı ifade edilebilir. Nitekim yaklaşık 70 yıllık bir dönemde, ekonomik ve teknolojik gelişmelere paralel olarak Malezya'nın eğitim sistemini sürekli bir biçimde geliştirdiği görülmektedir.

Çok uluslu bir yapıya sahip olan Malezya'da ilköğretimin ilk kademesinde Çin ve Tamil gibi azınlıkların kendi dillerinde okul açmaları Ulusal Eğitim Bakanlığı tarafından izin verilmiştir. Bu uygulama eğitim felsefesinde ulusal bütünlüğü sağlamaya çalışan ülke eğitim sisteminde bir çelişkiyi barındırmaktadır. Ancak bu uygulama farklılıkların saygılı bir biçimde bir arada yaşamasına olanak tanımaktadır. Bu durum Malezya'nın eğitimde yerleşme politikalarını güttüğünü göstermektedir.

Eğitim-öğretimde birlik, ulusal bütünlüğün sağlanmasında önemli bir faktördür. Malezya'da ilköğretim düzeyinde etnik unsurların kendi dillerinde eğitim yapma hakkı tanınmaktadır. Bu durum geleceğin planlanmasında ülke çocuklarının ulusal birlik, milli bilinç konularında bütünlüğün sağlanmasını önleyen etmenlerin nasıl ortadan kaldırıldığı dikkat çeken bir sonuçtur.

Eğitim pahalı bir yatırımdır. Sadece devletin eğitimi finanse etmesiyle gelişme sağlanamaz. Malezya'nın önemli eğitim merkezi olmasında ulusal bütçeyle birlikte özel sektörün ciddi oranda katılımıyla eğitim kalitesini arttırdığı söylenebilir.

Malezya Eğitim sisteminde yüzyılın gereklerine uygun teknoloji ve bilişim araçlarının (smart okul ve eğitim TV gibi) eğitim-öğretim örgütlerine bütünleştirilmesi önemli bir uygulamadır. Malezya'da temel eğitim düzeyinde öğrenci performansı ve kalitesini artırmak için merkezi hükümetin okullarda, karar verme sürecine ve okula tahsis edilen kaynakların yönetiminde özerklik sağlanması, öğretim programının esnek olması tespit edilen olumlu sonuçlardır.

Kaynakça

- Ad, V.N.K ve Er, K. O. (2011). The comparison of physics curricula in Turkey and Malaysia. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 5(2), 312-336.
- Ahmad, R., H., (1998). Educational development and reformation in Malaysia: past, present and future. *Journal of Educational Administration*, 5(36), 462-475.
- Ahmad, A., Abiddin, N., ve Mamat, W.,H., (2009). Participant's assessment towards human development adult education program in Malaysia. *The Journal of International Social Research*, 2(6), 27-35.

- Chan, F. M. (2002, Ekim). ICT in Malaysian schools: Policy and strategies. In *a Workshop on the Promotion of ICT in Education to Narrow the Digital Divide*, 15-22.
- Cheah, P. K., ve Merican, A. M. (2012). Education policy: A case study of digitizing education in Malaysia. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 69, 1714-1718.
- Erginer, A. (2006). Avrupa Birliği eğitim sistemleri. *Türkiye Eğitim Sistemiyle Karşılaştırmalar. Pegem A Yayıncılık. Ankara.*
- Galam, R. (1997). Curriculum development in Indonezya, Malaysia and Singapore. journals.upd.edu.ph/index.php/ali/article/view/2664/2499/pdf adresinden 12.03.2014 tarihinde alınmıştır.
- Halawany, H., ve Huwail, E. I. (2008). Malaysian Smart Schools: a fruitful case study for analysis to synopsise lessons applicable to the Egyptian context. *International Journal of Education and Development using ICT*, 4(2).
- Kamogawa, A., (2003). Higher education reform: challenges towards a knowledge society in Malaysia. *African and Asian Studies*, 2(4), 546-573.
- Kanji, G. K., Tambi, A. M. B. A. ve Wallace, W. (1999). A comparative study of quality practices in higher education institutions in the US and Malaysia. *Total Quality Management*, 10(3), 357-371.
- Kenayathulla, H. B. (2014). Ethical issues in the Malaysian Education System. *Educational Philosophy and Theory*, (ahead-of-print), 1-15.
- Lee, M. N.N., (1999). Private higher education in Malaysia. *School of Educational Studies*, Penang, Malaysia, 38-49.
- Lee, M. N. (2010). Education in Malaysia: towards vision 2020. *School effectiveness and school improvement*, 10 (1), 86-98.
- Maimunah, Ş., (2005). Analysis of TheNational Curriculum for Basic Education in Malaysia.<http://www.ibe.unesco.org/curriculum/Asia%20NetworkPdf/MALAYSIA.pdf> adresinden 12.03.2014 tarihinde alınmıştır.
- Mohamad, M. (1991). Malaysia: The way forward. Malaysia: Malaysian Business Council.
- Rudner, M., (1977). Education, development and change in malaysia. *South East Asian Studies*, 15(1), 23-6.
- Taib, M.M., (2011). Malaysia school management concerning collaboration with social resources in the community its approaches and problem. http://www.nise.go.jp/kenshuka/josa/kankobutsu/pub_d/d-266/d-266_15.pdf adresinden 22.05.2014 tarihinde alınmıştır.
- Wan-Hamdan, W. S. Z., Hamid, M. Y., ve Mohd-Radzuan, N. A. (2011). Contribution of facilities management processes in supporting malaysia national higher education strategic plan. *Procedia Engineering*, 20, 180-187.
- Zakaria, H. A. (2000). Educational development and reformation in the Malaysian Education System: Challenges in the New Millennium. *Journal of Southeast Asian Education*, 1(1), 113-33.

Zin, S. M. S. (2003). Reforming the science and technology curriculum: The smart school initiative in Malaysia. *Prospects*, 33(1), 39-50.

İnternet Kaynakları

Malezya Ülke Raporu (2011).

http://www.itso.org/docs/pdf/country_reports/malezya_ulke_raporu_2011.pdf adresinden 12.03.2014 tarihinde alınmıştır.

Education in Malaysia (2008).

<http://www.slideshare.net/Fadzliaton/education-in-malaysia> adresinden 12.03.2014 tarihinde alınmıştır.

Education Development Plan For Malaysia (2001-2010).

<http://planipolis.iiep.unesco.org/upload/Malaysia/Malaysia%20Education%20development%20plan%202001-2010%20summary.pdf> adresinden 12.03.2014 tarihinde alınmıştır.

Enculturation of Lifelong Learning (2011-2020).

<http://www.mohe.gov.my/portal/images/utama/penerbitan/Enculturation%20of%20Lifelong%20LearningFINAL%20v1.pdf> adresinden 22.05.2014 tarihinde alınmıştır.

Malaysia Education in Blueprint (2013-2025).

<http://www.moe.gov.my/userfiles/file/PPP/Preliminary-Blueprint-Eng.pdf> adresinden 12.03.2014 tarihinde indirilmiştir.

Malaysia Education For All Mid-Decade Assesment Report (2000-2007).

http://planipolis.iiep.unesco.org/upload/Malaysia/Malaysia_EFA_MDA.pdf adresinden 12.03.2013 tarihinde alınmıştır.

Ministry of Education (2014).

www.moe.gov.my adresinden 15.03.2014 tarihinde alınmıştır.

Ministry of Higher Education (2007-2010).

www.mohe.gov.my adresinden 15.03.2014 tarihinde alınmıştır.

The Development in Education National of Malaysia (2004).

<http://www.ibe.unesco.org/International/ICE47/English/Natreps/reports/malaysia.pdf> adresinden 12.03.2014 tarihinde alınmıştır.

World Data on Education

(2010/2011). http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Publications/WDE/2010/pdfversions/Malaysia.pdf adresinden 12.03.2014 tarihinde alınmıştır.